

Ramazan Yaman Fen Lisesi Gençlik Çalıştayı

Tarım Komitesi Çalışma Rehberi

Komite Moderatörleri: Ayça Canaslan, Mustafa Deniz

İÇİNDEKİLER

- Komite Divan Mektubu
- Komite Gündemi
- Tarım, gıda ile ilgili kavramlar
- Tarımda Sürdürülebilirlik nedir?
- Tarım Çeşitleri
- Tarımsal Örgütlenme
- Üretime Uygun Arazi Verileri
- Gıda Sürdürülebilirliği Nedir?
- Gıda Sürdürülebilirliğini Etkileyen Faktörler?
- Toprak Gaspı Nedir?
- Gıda Güvencesi Nedir?
- GDO Nedir?
- Gıda İsrafı
- Su Krizi ,Kuraklık ,Küresel Isınma
- Gıda Egemenliği
- Hayvancılık
- Örnek Konu Başlıkları
- Kaynakça

2026

Komite Divanından Mektup

Sayın Katılımcılar,

16-17 Mayıs 2026 tarihinde gerçekleştirilecek olan Ramazan Yaman Fen Lisesi Gençlik Çalıştayına ve komitemize hoş geldiniz. Sizleri burada görmekten memnuniyet duyuyoruz. Burada hem elimizden gelenin en iyisini yapacağız hem de iyi vakit geçireceğiz. Bu iki gün boyunca sizlere keyifli ve kaliteli bir komite deneyimi sunmayı ümit ediyoruz. Fikirlerinizi söylemekten çekinmemeniz ve etkin katılım sağlamanız bizler için çok değerlidir. Komitede daha aktif bir katılım sağlayabilmek için çalışma rehberine çalışmanızı ve gündem ile ilgili araştırmalarınızı bu çalışma rehberiyle sınırlandırmamanızı tavsiye ederiz. Herhangi bir sorunuz olursa aycacanaslan63@gmail.com veya mustafadeniz5968@gmail.com adresine mail atmaktan çekinmeyiniz. Sizlerle tanışmak için can atıyoruz.

Sevgilerimizle,

Tarım Komitesi Gündemi

Gıda Sürdürülebilirliği, yerel halkın ve devletin güvencesiyle devamlılığını hedefleyen bir olgudur. Gıda ve tarım sektörü ise bu sürdürülebilirliğin oluşmasıyla gıda güvencesini sağlayarak toplumda refah seviyesinin oluşması ve bireylerin daha güzel bir gelecek yaşamaları için uğraşmaktadır. Ancak bu sektörün yaptığı yanlış tarım uygulamaları ve %40 ila %30 oranında olan elverişli arazilerin tarımda kullanılamaması durumu gıda sürdürülebilirliğini ciddi oranda etkilemektedir. Ayrıca Türkiye’de %70 şiddetli veya olağanüstü kurak bölge, %88 çölleşme riskiyle karşı karşıya kalan bölge vardır. Bu nedenle kuraklık Türkiye’nin sorunlarından biridir kurak araziler tarıma elverişsizdir. Var olan bu kuraklık riski gıda ve tarım sürdürülebilirliğini olumsuz etkiler. Dünyada küresel ısınma ve su krizi gibi çevresel nedenlerden dolayı gıda sürdürülebilirliği kritik bir noktadadır. Komitemizde bu sorunların önüne geçmek için tartışacağız.

Tarım ve Gıda ile İlgili Kavramlar

Agroekoloji: Organik tarım, onarıcı tarım, permakültür gibi çeşitli tarım yöntemlerini kapsayan bilimsel bir anlayış.

Beslenme Ekolojisi: Sürdürülebilirlik amacıyla beslenme sistemindeki tüm aşamaları ve beslenmenin sağlık, çevre, toplum, ekonomi üzerindeki etkilerini inceleyen bütünsel bir kavram.

Soğuk zincir: ısıya duyarlı ürünlerin üretimden son kullanıcıya kadar soğuk ortamda taşınmasını, depolanmasını ve sunulmasını sağlayan kesintisiz bir lojistik sistemidir.

Atıl Tarım Arazisi: Türkiye’de tarımsal üretime elverişli olduğu halde, hisselilik, mülkiyet ihtilafı, parçalılık, tarımsal faaliyete son verilmesi gibi çeşitli nedenlerle tarımda kullanılmayan, tarımsal üretim yapılmayan ve atıl durumda kalan tarım arazileridir.

Ekolojik Tarım: Çevre ve insan dostu üretim sistemleri kullanarak, toprak verimliliğini artırmayı ve ekolojik dengeyi yeniden kurmayı hedefleyen bir tarım yöntemidir.

Permakültür: Doğadaki insan yerleşimlerini, doğal ekosistemlerden örneklenen ziraat uygulamaları ve sürdürülebilirlik görüşüne göre uygulayan bir ekolojik tasarım anlayışıdır.

Pestisit: Zararlı organizmaları engellemek, kontrol altına almak ya da zararlarını azaltmak için kullanılan madde ya da maddelerden oluşan karışımlardır.

Tarımda Sürdürülebilirlik Nedir?

Sürdürülebilir tarım, gelecek nesillerin ihtiyaçlarını karşılama yeteneğinden ödün vermeden toplumun mevcut gıda ve tekstil ihtiyaçlarını karşılayacak sürdürülebilir yollarla yapılan tarım anlamına gelir. Ekosistem hizmetleri anlayışına dayanabilir. Tarımın sürdürülebilirliğini artırmanın birçok yöntemi vardır. Sürdürülebilir gıda sistemleri içinde tarım geliştirirken, esnek iş süreci ve tarım uygulamalarının geliştirilmesi önemlidir.

Tarım çok büyük bir çevresel ayak izine sahiptir; çevresel değişikliklere neden olurken aynı zamanda bu değişikliklerden etkilenir. Eğer insan nüfusu artışı gıda üretiminde bir artıştan vazgeçmezse, bu gerekli olacaktır. Sürdürülebilir tarım,

tarım sistemlerinin değişen çevre koşullarında büyüyen bir nüfusu beslemesini sağlamak için potansiyel bir çözüm sunmaktadır. Herhangi bir belirli maliyet ve yerde doğal kaynakların sınırlı temini göz önüne alındığında, gerekli kaynaklar için verimsiz veya zararlı tarım nihayetinde mevcut kaynakları veya bunları karşılayabilme ve edinebilme yeteneğini tüketebilir.

Bu konu hakkında İngiliz bilim adamı Jules Pretty tarımda sürdürülebilirlik ile ilgili birkaç temel ilke belirtti:

Besin ögesi döngüsü, toprak yenilenmesi ve azot fiksasyonu gibi biyolojik ve ekolojik süreçlerin tarım ve gıda üretim uygulamalarına dahil edilmesi.

Özellikle çevreye zararlı olanlar için yenilenemeyen ve sürdürülemeyen girdilerin azaltılmış miktarlarının kullanılması.

Hem araziye verimli bir şekilde işlemek hem de çiftçilerin kendine güvenini ve kendi kendine yeterliliğini teşvik etmek için çiftçilerin uzmanlığını kullanmak. Farklı becerilere sahip insanların işbirliği ve dayanışması yoluyla tarımsal ve doğal kaynak problemlerini çözmek. Ele alınan sorunlar arasında haşere yönetimi ve sulama yer almaktadır.

“Uzun vadeli ve kısa vadeli ekonomiyi dikkate alır çünkü sürdürülebilirlik sonsuza dek, yani sonsuz yenilenmeyi teşvik etmek için tasarlanmış tarımsal ortamlar olarak tanımlanır”. Kaynakların korunması ihtiyacını çiftçinin geçim kaynakları için çabalama ihtiyacı ile dengeler.

Tarım Çeşitleri

Tarım çeşitleri, tarımsal üretim yöntemlerine ve kullanılan teknolojilere göre farklılık gösterir. Her bir tarım türü, belirli koşullar ve ihtiyaçlar doğrultusunda uygulanır. Doğru tarım türünü seçtiğimizde enerjiden tasarruf edebilir ve sürdürülebilirliği arttırabiliriz. İşte başlıca tarım çeşitleri:

1. Geleneksel Tarım

Tanım: Yüzyıllardır kullanılan ve genellikle düşük teknoloji ile yapılan tarım yöntemidir.

Özellikler: El ile yapılan işler, doğal gübreler, yerel tohumlar ve basit sulama yöntemleri içerir. Kimyasal gübre ve pestisit kullanımından kaçınılır.

Uygulama Alanları: Küçük ölçekli aile çiftlikleri ve yerel pazarlar.

2. Modern Tarım

Tanım: Bilimsel ve teknolojik gelişmelerle desteklenen, verimliliği artırmayı amaçlayan tarım yöntemidir.

Özellikler: Kimyasal gübreler, pestisitler, genetik mühendislik, yüksek verimli tohumlar, modern sulama sistemleri (damla sulama, yağmurlama) kullanılır.

Uygulama Alanları: Büyük ölçekli ticari çiftlikler, tarım endüstrileri.

3. Organik Tarım

Tanım: Kimyasal gübre ve pestisitlerin kullanılmadığı, doğal ve sürdürülebilir yöntemlerle yapılan tarım türüdür.

Özellikler: Doğal gübreler, biyolojik pest kontrolü, toprak sağlığını koruma ve çevresel sürdürülebilirlik ön plandadır.

Uygulama Alanları: Organik marketler, sağlık ve çevre bilinci yüksek tüketiciler.

4. Sürdürülebilir Tarım

Tanım: Tarımsal üretimin çevresel, sosyal ve ekonomik açıdan sürdürülebilirliğini hedefleyen bir yaklaşımdır.

Özellikler: Toprak erozyonunu önlemek, su tasarrufu, biyoçeşitliliği koruma, doğal kaynakları verimli kullanma gibi uygulamaları içerir.

Uygulama Alanları: Çeşitli ölçeklerde tarım, özellikle çevre dostu ve uzun vadeli üretim hedefleyen projeler.

5. Yüksek Teknoloji Tarım (Agri-Tech)

Tanım: Tarımda teknolojik yeniliklerin kullanıldığı, verimliliği ve üretkenliği artırmayı amaçlayan yöntemdir.

Özellikler: Akıllı sulama sistemleri, drone kullanımı, sensörler, veri analitiği, otomasyon ve robot teknolojileri gibi ileri düzey teknolojiler içerir.

Uygulama Alanları: Büyük ölçekli ticari çiftlikler, teknoloji odaklı tarım projeleri.

Tarımsal Örgütlenme

Örgütlenme; benzer sorunlara sahip bireylerin sorunlarını çözmek için bir araya gelmeleridir. Örgütlenme sonucu hem bireylerin sorunları çözüme kavuşmakta, hem de bir baskı grubu olduğundan bireylerle ilgili uygulanacak politikalara yön verilebilmektedir.

Ülkemiz tarımında kamusal ve kamu dışı (sivil toplum) örgütlenme türlerine rastlanmaktadır. Tarımdaki üretici örgütlerinin bir kısmı Tarım Bakanlığı bünyesinde ya da ona bağlı olarak faaliyet göstermektedir. Bakanlığın yurt çapında il ve ilçelerde teşkilatlanması örgütlerin kuruluşunu ve yayılışını kolaylaştırmaktadır. Ancak ülkemizde çok sayıda tarım ve üretici örgütü bulunmasına rağmen tarımda örgütlenme henüz yeterli seviyede değildir. Gelişmekte olan ülkelerin tarımındaki yapısal bozuklukların giderilmesinde, üreticilerin eğitilmesi ve bilgilendirilmesinde, örgütlenmiş çabalar giderek önem kazanmaktadır. Örgütlenme tarımda düzenli ve sürekli bir üretimi sağlar. Bu nedenle tarımda üreticilere hizmet veren kooperatif ve benzeri işletmelerin bir örgüt olarak düzenli, verimli ve etkin bir şekilde çalışmaları önem arz etmektedir.

Ülkemiz tarımında kamu ve kamu dışı örgütler Çizelge 1’de gösterilmiştir. Görüldüğü gibi, tarım kesiminde kamusal hizmetleri yerine getiren örgütler, teknik elemanların üye oldukları meslek örgütleri ve üreticilerin meslek ve ekonomik örgütleri olmak üzere farklı tarımsal örgütler bulunmaktadır.

Çizelge 1. Türkiye’de Tarım ile İlgili Kuruluşlar		
KAMUSAL HİZMET ÖRGÜTLERİ	(KAMU DIŞI ÖRGÜTLER)	
KOOPERATİF VE BİRLİKLER	MESLEK ÖRGÜTLERİ	
TBMM	Türkiye Ziraat Odaları Birliği	
Hükümet	TMMOB Ziraat Müh. Odası	
Başbakanlık ve Devlet Bak.	→ Çay Üreticileri Kooperatifleri	TMMOB Orman Müh. Odası
Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı	→ Tarım Kredi Kooperatifleri	TMMOB Peyzaj Mimarıları Odası
Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı	→ Köy Kalkınma Kooperatifleri	Türkiye Odalar Ve Borsalar Birliği
	Sulama Kooperatifleri	Türk Ziraat Yüksek Müh. Birliği
	Damızlık Sığır Yetişt. B.	Türkiye Ziraatçılar Derneği
	Diğer Kooperatif ve Birlikler	Türk Veteriner Hekimler Birliği
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	→ Tarım Satış Kooperatifleri Pancar Ekicileri Kooperatifleri	Türkiye Ormancılar Derneği
Orman Bakanlığı		İhracatçı/Üretici Birlikleri
Bayındırlık Ve İskan Bak. (Dsi)		Setbir
İçişleri Bakanlığı	→ Mahalli İdare Birlikleri (Köylere Hizmet G. ve Sulama Bir.)	Diğerleri
Maliye Bakanlığı		Vakıflar
Çevre Bakanlığı	Özel Kuruluşlar	Tarımsal Gel. Eğ. ve Sos. Daya. V.
Sağlık Bakanlığı	Bankalar (Tarişbank vb)	Türkiye Kalkınma Vakfı
Universiteler	Danış. ve Müh. Şirketleri	Anadolu Kalkınma Vakfı
Yerel Yönetimler	Şirketler-Ortaklıklar	TEMA Vakfı
Dpt, Dış Tic. Müs. Hazine Müs., Para, Kredi ve Koor. Kurulu, Yüksek Planlama Kurulu, Köy Hiz. TC Ziraat Bankası Tekel, GAP İdaresi	Diğerleri	Hayvancılığı Geliştirme Vakfı
Gümrük Müsteşarlığı		Türk. Zir. Yük. Müh. Birliği Vakfı
		Türkiye Ziraatçılar Vakfı
		Diğerleri

Üretime Uygun Arazi Verileri

Tarımın uygun arazilerde yapılması enerjiden, tasarruf sağlanmasına ve tarımda verimliliğin artırılmasını sağlar Bu durum gıda sürdürülebilirliğinin sağlanmasına ve artırılmasına olumlu etkide bulunur. TÜİK 2013 verilerine göre Türkiye’de toprakların verimli olmasını ve verimli toprakların kullanılma oranları aşağıdaki gibi gösterilmiştir.

Bu verilerden hareketle tarım arazilerinin bazılarının iyi değerlendirilemediği gösterilmektedir. Bu durumun birden fazla nedeni vardır. Göç,ekonomik faktörler,sosyal faktörler gibi nedenlerden dolayı tarım arazisi elverişli olduğu halde kullanılamaz. Bu durum tarım sürdürülebilirliğini ve bununla bağlantılı olarak da gıda sürdürülebilirliğini etkiler.

Gıda Sürdürülebilirliği Nedir?

Gıda sürdürülebilirliği , çevreyi koruyan; ambalajlama ,dağıtım, üretim süreçlerinde çevreye verilen zararı en aza indirmeyi hedefleyen ve tüm paydaşların refahını destekleyen,israftan kaçınmaya çalışan, geleceğe odaklı bir tarım anlayışına bağlıdır. Sürdürülebilir gıda ; doğal kaynakları tüketmeden,toprak erozyonuna neden olmadan veya çevre kirliliğine yol açmadan üretilmiş ürünlerdir. Gıda güvenliğinin, gelecek nesillerin ihtiyaçlarının ve doğal kaynakların korunmasına katkı sağlayacak uzun vadeli bir yapıyı ifade eder. Sürdürülebilir gıda sistemlerine geçiş,gıdanın üretim,ambalajlama,taşıma ve tüketim şeklini gözden geçirerek aynı yaklaşımların ötesine geçen farklı çözümler gerektirir.

Gıda Sürdürülebilirliğine Etki Eden Faktörler

Düşük Çevresel Etki

Sürdürülebilir tarımın en önemli yönü, mümkün olan en düşük çevresel etkiyi korumayı hedeflemesidir. Gıda sürdürülebilirliği de çevresel etkiyi en aza indirmek istemektedir bu yüzden düşük çevresel etki gıda sürdürülebilirliğini ve Tarım sürdürülebilirliğini olumlu yönde etkiler.

Tarım Arazilerinin Doğru Kullanılması ve Yerleştirilmesi

Tarım arazilerini doğru kullanmak verimi artırır. Yanlış yere konumlandırılmamış arazi ağaçların gereksiz yere kesilmesine neden olur. Bu nedenle tarım arazilerinin doğru yere konumlandırılması ve doğru kullanılması hem tarım hemde gıda sürdürülebilirliğini etkiler.

Maddiyat

Ekonomik Fizibilite: Bir projenin finansal açıdan uygulanabilirliğini analiz eder. Bu analizde; maliyet, kar oranı gibi kavramlar göz önünde bulundurulur. Bu nedenle gıda sürdürülebilirliği için yapılan projeleri maddiyat etkiler.

Toprak Gaspsı

Toprak gaspsı, tarımsal toprağı oraya bağılı yaşıyan ve geçimlik tarımla hayatını kazanan yerel topluluklara haber verilmeden, danışmadan ve onayları alınmadan devlet ya da şirketin ister satın alma yoluyla isterse uzun vadeli kiralama yoluyla el konulmasıdır. Bu el koyma sonucunda insanlar hayatlarını idame ettikleri topraktan ya fiziksel olarak ayrılmak zorunda bırakılır ya da orada artık toprak ve suya erişimleri kalmadığı için insanların ekonomik nedenlerle göç etmekten başka bir seçenekleri kalmaz. Toprağı gasp eden şirket ister kamu ister özel olsun buradan kar elde ederken, meydana gelen olumsuzlukların bedelini yerel halk ödemek zorunda kalır. Bu da başta ekolojik adaletsizlik demektir. Bunun sonucunda insanların gıdaya erişimi zorlaşır ve bu da gıda sürdürülebilirliğinde aksamaya neden olur.

Toprak gaspı yerel üretim ve gıda egemenliği konusunu olumsuz etkiler. Toprak şirkete geçtiği zaman tek tip endüstriyel üretime neden olur. Bunun yanında ekolojik tahribat ve kaynak tüketimine neden olduğu için gıda sürdürülebilirliğini olumsuz etkiler. Kaynak tüketiminin aşırı şekilde artış göstermesi ülkede kıtlık oranlarının büyük oranda artmasına neden olur. Özellikle kıtlık riskinin yüksek olduğu kırsal kesimlerde göç hareketliliğinin artması buradaki tarımla uğraşan kesimin bilgi birikimini kullanamamasına neden olur ve sürdürülebilirliği olumsuz etkiler.

Gıda Güvencesi

Gıda güvencesi, gıdanın bulunabilmesinin ve bireylerin buna erişebilme yeteneğinin bir ölçüsüdür. Ülkedeki gıda güvencesi, tüm üyeler her zaman aktif ve sağlıklı bir yaşam için yeterli yiyeceğe erişebildiği zaman mevcuttur. Gıda güvencesi olan bireyler açlık içinde veya açlık korkusuyla yaşamazlar. Öte yandan, gıda güvencesizliği, ABD Tarım Bakanlığı (USDA) tarafından, "beslenme açısından yeterli ve güvenli gıdaların sınırlı veya belirsiz mevcudiyeti veya sosyal olarak kabul edilebilir şekillerde kabul edilebilir yiyecekler elde etme konusunda sınırlı veya belirsiz bir kabiliyet durumu" olarak tanımlanmaktadır. Gıda güvencesi, kuraklıklar, nakliye aksamaları, yakıt sıkıntısı, ekonomik istikrarsızlık ve savaşlar gibi çeşitli risk faktörleri nedeniyle gelecekteki kritik gıda tedarikinin bozulmalarına veya kullanılamamasına karşı bir dayanıklılık ölçüsü içermektedir.

GDO Nedir?

GDO, bir organizmanın genetik yapısına laboratuvar ortamında başka bir canlıdan alınan genlerin eklenmesiyle yapılan kontrollü değişiklikleri ifade eder. Bu işlem bitki, hayvan veya mikroorganizmalara belirli özellikler kazandırmak amacıyla uygulanır. Doğal yollarla gerçekleşmeyen bu gen aktarımı, modern biyoteknoloji teknikleri kullanılarak yapılır ve tarım, gıda üretimi ile tıp alanlarında yaygın şekilde kullanılır. GDO'lar çiftçilik, gıda üretimi ve tıp gibi çeşitli alanlarda kullanılır. Tarım alanında, pestisit veya hastalıklara karşı dirençli bitkiler, daha uzun raf ömrüne sahip meyve-sebzeler, farklı özelliklere sahip bitkilerin üretilmesinde kullanılır. Türkiye'de GDO'lu ürün üretmek yasaktır fakat gıda sürdürülebilirliğine etkileri açısından etkileri tartışılmaktadır. Bu nedenle çeşitli ülkelerde farklı düzenlemelere sahiptir.

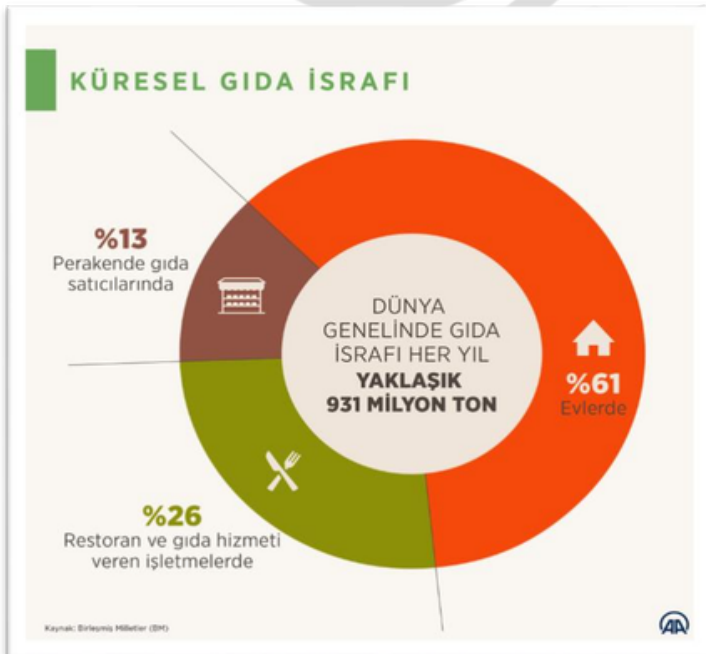
Gıda İsrafi

İsraf lüzumundan fazla, gereksiz yere tüketme, savurganlık etme ve harcamadır. Gıda israfı ise, üretilen gıdaların ölçsüz ya da bilinçsizce kullanılması ve tüketilmeden çöpe gitmesidir. Gıda israfı, tarladan tedarik zincirine, satış noktalarından evlere ve sofralarımıza ulaşınca kadar üretilen gıdanın boşa gitmesi, yok olması veya tüketilemeyecek duruma gelmesiyle oluşur. Dünyada her yıl gıdaların yaklaşık olarak üçte biri kaybedilmekte ya da israf edilmektedir. Türkiye'de ise her yıl kişi başına 93 kilogram yiyecek çöpe atılmaktadır. Bu miktar, küresel çapta perakende satış noktaları, evler ve restoranlardaki tüketime hazır gıdanın yüzde 17'sinin doğrudan çöpe gitmesi anlamına gelmektedir.

Gıda kayıp ve israfının %56'sı gelişmiş ülkelerde, geriye kalan %44'lük kısmı ise gelişmekte olan ülkelerde ortaya çıkmaktadır. Gelişmekte olan ülkelerde gıda kayıpları daha çok üretim, saklama, işleme, dağıtım ve pazarlama aşamalarındaki altyapı eksikliğinden, gelişmiş ülkelerde ise perakende ve tüketim aşamalarındaki gıda israfından kaynaklanmaktadır.

Gıdaların tarladan sofraya gelene kadar ki tedarik zincirinde meydana gelen kayıplar, aynı zamanda işçilik, lojistik, su kullanımı, pişirme ve depolamada kullanılan enerji kaynaklarının da kaybına sebep olmakta, bunun sonucunda gıda israfı, sera gazı salımını arttırarak iklim değişikliğine de neden olmaktadır.

Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) tarafından hazırlanan 2021 Gıda İsrafi Endeksi Raporuna göre, gıda israfının %61'i evsel atık olarak israf edilirken, %26'sı hizmet sektöründe, %13'üyse perakende sektöründe ortaya çıkmaktadır. Küresel olarak bakıldığında üretilen tüm gıdaların 1/3'ünden fazlası israf edilerek çöpe atılmaktadır. Dünya üzerinde her dokuz kişiden birinin açlıkla karşı karşıya olduğu düşünülüğünde, gıdaların çöpe gitmesi çok vahim bir durumdur.

Su Krizi, Kuraklık ve Küresel Isınma

Su krizi, kuraklık ve küresel ısınma; gıda sürdürülebilirliğini tehdit eden üç unsur olarak gıda üretimini ve güvenliğini ciddi oranda olumsuz etkilemektedir.

Özellikle küresel ısınma, sıcaklık artışına ve düzensiz yağış rejimlerine neden olarak gıda üretimini ve üretimin sürdürülebilirliğini ciddi oranda etkilemektedir. Bu üç unsurun neden olduğu başlıca etkiler şunlardır :

1-)Tarımsal Üretim Kayıpları

Kuraklık ve bununla beliren su krizi sulama için gereken kaynağı kısıtlayarak rekolte ve kalite kaybına yol açar. Kalitedeki bu kayıp, gıda üretiminde ve sürdürülebilirliğinde durma noktasına kadar gelebilme riskine bile neden olabilir.

2-)Artan Gıda Fiyatları

Su kıtlığı ile düşen üretim, ürün miktarında azalmaya neden olacağı için ürün fiyatlarında artışa neden olur. Gıda fiyatlarındaki bu artış, düşük bütçeli kişi ve ailelerde gıdanın alınamaması ve gıda güvenliğinin düşmesine neden olur. Bu düşüşle beraber gıda sürdürülebilirliği olumsuz etkilenir.

3-)Su Döngüsündeki Değişim

Küresel ısınma, su döngüsünü ciddi bir şekilde etkilemektedir. Su döngüsünün azalması, bazı bölgelerde yağış miktarının azalmasına ve o bölgedeki su kaynaklarının azalmasına neden olmaktadır. Bu azalma, bölgede su gereksinimini artırmakta ve gıda sürdürülebilirliğini olumsuz etkilemektedir.

Gıda Egemenliği Nedir?

Gıda egemenliği, halkların ekolojik açıdan sürdürülebilir yöntemlerle üretilmiş, sağlıklı ve kültürel olarak uygun gıdaya erişim hakkını ve kendi gıda ile tarım sistemlerini belirleme hakkını ifade eden bir kavramdır. Bu kavram, piyasaların ve şirketlerin taleplerini değil, gıdayı üreten, dağıtan ve tüketen insanların istek ve ihtiyaçlarını gıda sistemlerinin ve politikalarının merkezine koyar. Gıda egemenliği, mevcut kurumsal tarımsal işletmecilik rejimine karşı yerel gıda ekonomilerini, sürdürülebilir gıda üretimini ve topluluk denetimini savunur.

Kavram, yalnızca yeterli gıdaya erişimle değil, gıdanın nasıl üretildiği ve gıda sistemi üzerinde kimin söz sahibi olduğuyla ilgilenir.

Hayvancılık

Hayvansal üretim ya da yaygın adı ile hayvancılık; ürünleri ve güçleri ile insanlara yararlı evcil hayvanların bakımı, beslenmesi, üretimi ve yetiştirilmesini kapsayan çiftlik ve tarım koludur.

Hayvancılığın gıda sürdürülebilirliğine farklı etkileri vardır.

Gıda teminine katkıda bulunur,gıda güvenliğinin sağlanmasındada önemli role sahiptir. Kaynak tüketimini arttırır,çokça yem ve su harcanmasına neden olur. Bu durum israfı arttırır. Ormansızlaşma , sera gazı emisyonları gibi sorunlara da neden olur.

Örnek Konu Başlıkları

- Ben de Tarımda sürdürülebilirliği sağlamak için hangi reformlar uygulanmalıdır?
- Toprak gaspının önüne geçmek için neler yapılmalıdır?
- GDO'nun gıda sürdürülebilirliğine olumlu etkilerini arttırmak için neler yapılmalıdır?
- Gıda israfının önüne geçmek için nasıl önlemler alınmalıdır?
- Kuraklık ve küresel ısınma gibi çevre faktörlerinin gıda sürdürülebilirliğine etkisini en aza indirmek için neler yapılmalıdır?
- Gıda sürdürülebilirliğinin sağlanması için hayvancılık sektöründe nasıl yenilikler ve gelişmeler yapılmalıdır?
- Gıdanın satış yerlerine gelene kadar çevreye verdiği zararı nasıl en aza indirebiliriz?
- Dünya genelinde gıda güvencesinin artırılmasını nasıl uygulamalar yaparak sağlarız?
- Ülkemizde tarımsal örgütlenmenin artması nasıl sağlanabilir?

Kaynakça

www.wikipedia.com

www.tarimorman.gov.tr

www.suhakki.org

https://tr.wikipedia.org/wiki/S%C3%BCrd%C3%BCr%C3%BClebilir_tar%C4%B1m#:~:text=S%C3%BCrd%C3%BCr%C3%BClebilir%20tar%C4%B1m%2C%20gelecek,%5B2%5D

https://api2.zmo.org.tr/uploads/portal/resimler/ekler/97399278d24e6bb_ek.pdf

<https://www.opsisgroup.com.tr/tr/tarim-urunleri1/tarim-cesitleri-nelerdir.html>

<https://share.google/440i3MXilOJqmOCZK>

www.tuba.gov.tr

www.dw.com

www.mfa.gov.tr

www.sutema.org

www.sciencedirect.com

www.tuik.gov.tr